Ч. 9. Чернівцї, пятниця дня 21. січня (3. лютого) 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ що середи, пятницї і недїлї, з тижневим додатком „РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“ разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Православне питане церковне.

Голова клюбу „Вільнодумних“ пос. др. Аврель Ончул із питомою собі влучностию подає в цїлім рядї статий поміщених в „Bukow. Post“ образ занепаду, у якім находить ся теперішна гр. прав. церква на Буковинї. Розвідку свою розпочинає від сконстатованя факту, що правний лад у нашій церкві й досї ще не упорядкований.

„Основою устрою гр. прав. буковиньскої церкви є ще й досї „духовний плян реґуляцийний“ виданий декротом надворної ради военної із 29. цьвітня 1786, Ч. 2484. Він виказує усї характеристичні цїхи понять про державу, що панували в 18. столїтю тай тої ендемонїстичної полїтики, яка всї публичні задачі згуртовувала в одній цїли — загальнім процвитаню і на услуги сїй цїли обертано всї уладженя державні. Оттакий погляд не міг терпіти самостійности церковного житя; церква була після того державною інституциєю і яко таку потягано єї до осущуваня полїтичних цїлий. Церковні авторітети мали стати родом „моралїзуючої власти“ успішних співробітників полїциї, що обнимала все, а в якої розвитку добачувано тодї усю штуку правлїня.

Погляд на взаємини держави і церкви змінив ся від того часу основно. Той самий умовий рух, що став у другій половинї до бою із „полїцийною державою“, став воювати із єї консеквенциями що до церкви.

Висуваючи на перший плян домаганє свобідного розвитку для всїх житєвих проявів беззакидних із боку морального, поставлено бажанє, щоб примінено єго також і супроти церкви.

Опіка державна увійшла і тут в конфлїкт із пануючими полїтичними переконанями. Визвіл церкви із під державного впливу йшов тим самим історичним шляхом, як новітний конституцийний лад державний і довів в кінци після американьского взору до ідеї „вільної церкви“, яка находить свій законний вираз в 15. артикулї основних законів про загальні права горожаньскі.

Після основних законів державних має кожда законно признана церква або релїґійне товариство право виконувати спільне, публичне богослуженє, і самостійно порядкує і заряджує свої внутрішні справи, посїдає і користає із своїх інституций, основань і фондів призначених на цїли віроісповідні, научні і добродійні — підлягає одначе державним законам як всяке иньше товариство“. Відповідно до сих основних законів упорядковано вже правні відносини церкви евангелицкої обох віроісповідань патентом із 8. цьвітня 1861 В. з. д. Ч. 41., церкви католицкої законом із 7. мая 1874 р. В. з. д. Ч. 50, а в кінци й суспільности жидівскої законом із 21. марта 1890 В. з. д. Ч. 57.

Тільки греко-православна церков, якій вже з давна найбільш затикано уста, не має й досї відповідного управильненя своїх правних відносин. Правда і тут були заходи, щоб і для неї добути законами запоручену автономію. Вже з початком 60 рр. внесено відповідне поданє до правительства, але всї стараня, що до змаганя до тої цїли, остали без успіху. Спершу було правительство ладне, та противив ся епископ, відтак ролї змінили ся. Епископ вступав ся за автономією, а правительство робило перепони та находило що раз нові мотиви, аби лиш переговори продовжувати в безконечність. Поведенє єго в послїдних двайцяти лїтах було таке, як би воно йшло нарочно до того, щоб не допустити до переведеня 15. артикулу основних законів про загальні права горожаньскі та адмінїстративним ладом зробити значінє конституциї ілюзоричним. Отсе поступованє довело до того, що гр. прав. церква ще й досї стогне під вузкосердною, полїцийною опікою і спала супроти прочих законно признаних товариств релїґійних до ряду церкви другої кляси; вона має такий самий устрій як в часах найобскурнїйшого абсолютизму.

Передмартовий, абсолютистичний дух панує не лише в устрою, але також і в адмінїстрациї так у властий сьвітских як і у церковних. Треба однак з вдячностию признати, що сьвітлї краєві президенти старали ся послїдними часами і в полагоджуваню гр. прав. віроісповідних справ узглядняти модерного духа. Та їхні заходи розбивають ся о твердий упір мінїстерияльного референта бар. Ксенофонта Мустаци. Він є з одної сторони воплоченем передмартового полїцийного урядника, чим він прямо й хвалить ся, з другої-ж сторони як мнимо єдиний знаток екзотичних відносин гр. прав. церкви має вплив, який значно переходить межі нормальности. Барон Мустаца гадає, що він своєї власти має лиш на те уживати, щоб гр. прав. каналїї на Буковинї показати, що поводи є в єго руках. Коли новітна управа стоїть на становищи, що треба сповнювати всї бажаня горожан, як вони не противлять ся законам або висшим інтересам, то барон Мустаца держить ся того принціпу, що треба відкидати кожде бажанє, як єго сповненя не можна силою вимогти.

А сеї думки держить ся він так твердо, що за десятки років, які він просидів у мінїстерстві просьвіти, не можна найти і одного случаю прихильности і доброохотности. Таким є й настрій властий церковних. Панове з консисториї знають, що вони вільні від контролї і попускають поводи своєї сваволї до безкраю. Після давної буковиньскої традициї зуживають вони свою власть на те, щоб запомагати своїх рідняків. Характеристичним для їх поведеня є те, як процедура із обсаджуванем поодиноких церковних урядів.

Помимо 100-лїтної практики на сїм поли не має ще консистория й досї сталої норми. Для кождого поодинокого случаю наводить ся ad hoc иньшу основу, яка із математичною докладностию кінчить ся тим, що на сцену виринає якийсь консисторский свояк. — Попри спорідненє йде в рахубу лише безусловна, безоглядна, преданість супроти консисторских моцарів, єї виминає ся передовсїм при обсадї висших урядів церковних, щоби удержати при кермі ту саму клїку. А стає протекцийна господарка надто очевидна, надто разяча, тодї прибирають єї в національний покров. Під претекстом пособлюваня румуньскої справи одержує перший

Антін Чехов.

На хуторі.

Перевів *Володимир Карбулицький.*

Павло Ілїч Рашевич продовжував ся легкою ходою по комнатї, застеленій українськими килимцями й кидав свою вузку та довгу тїнь по стїнї та стелї. Його гість Маєр, слїдчий судия, сидїв на турецькій канапцї, підкорчивши одну ногу під себе, курив і прислухував ся бесїдї. Годинник показував вже одинайцяту і було чути, як в сусїдній комнатї, накривали до столу.

— Як хочете, пане, — говорив Рашевич, — з становища братолюбія, рівности і так далї, свинопас, — даруйте, — Микита такий самий чоловік, як Ґете або Фридрих Великий; але станьте на науковім становищу, майте відвагу просто заглянути фактам в лице, тодї стане і вам ясно, що біла кість — не упереджене, не бабська видумка. Біла кість має природно-історичне оправданє, і відказувати його, по моїй думцї, так само не розумно, як відказувати оленових рогів. Треба узглядняти й факти. Ви — юрист і не вчилисте ся иньших наук; окрім гуманних, ви можете манити себе ілюзиями рівности, братолюбства та иньшим; я знов не поправний дарвінїст, для мене слова як: порода, аристократизм, благородня кров — не пусті звуки.

Рашевич розпалив ся й говорив з чутєм. Очи в його блистїли, цвікер не тримав ся на носї; він нервово рухав ся плечима, моргав очима, а при слові „дарвінїст“ заглянув бадьоро до зеркала й розчесав обома руками свою сиву бороду. Був одїтий в дуже коротенькім, зношенім сюртуку і вузких полотнянних штанах; його живі рухи, бадьорість і той куций сюртук якось не були відповідні для него і здавало ся, що його велика, сивоволоса голова з красними рисами, пригадуюча архієрея або старого поета, — приставлена до тїла худого манїрного молодця. — Коли він розставляв широко ноги, була його тїнь схожа на ножицї.

Любив говорити і завше здавалось йому, що говорить щось нового й оригінального. Але в присутности Маєра відчував підняте свойого духа і наплив гадок. Слїдчий був йому симпатичний і додавав йому своєю молодостю, здоровем, прекрасними манерами, солїдностю, а най паче своїм щирим відносинем до його й його родини — духа. Загалом же знакомі не любили Рашевича, уникали стрічи з ним і говорили, як се було йому звісно, що він загнав своїми розмовами жінку в гріб, і називали його по за очі ненависним та черепахою. Один тільки Маєр, чоловік сьвіжий і без жадного упереджения, бував у його часто і говорив часом радо, що Рашевич і його дочки в цїлім окрузї однїсенькі люди, в котрих він почуває себе тепло, як в рідних. Подобав ся він Рашевичови також і тим, що був ще молодим чоловіком, який міг би бути доброю партиєю для Іванни, старшої дочки.

І тепер тїшив ся він своїми гадками й звуками власного голосу, дивив ся з вдоволенем на в міру повного, красно підстриженого, гожого Маєра і мріяв про те, як він віддасть свою Іванну за доброго чоловіка і як перейдуть відтак всї грижі про житє на зятя. Неприємні грижі! Відсотки в банку не заплачені вже за два квартали і ріжних недоплаток та залеглостий карних зібрало ся більше двох тисяч.

— Я не сумнїваю ся, — продовжав Рашевич, розпалюючись чим раз більше, — що, коли — припустїм, Річард Львине Серце або Фридрих Барбаросса — відважний і великодушний, то й прикмети перейдуть на його сина разом з мозґовими звоями і ґульками; коли-ж наслїдком виховання й вправи задержить ся в синї відвага й великодушність і коли він оженить ся з княжною, також великодушною й відважною, доки ті прикмети перейдуть на внука і так далї, заки не стануть ясною окремностю і не перейдуть, так сказати, в тїло і кров. Дякуючи строгому половому паруваню, тому, що благородні родини охороняли себе інстинктивно від невірних подруж, і значні молоді люди не женили ся чорт зна' з ким, — переходом високі душевні прикмети з поколїня в поколїнє в цїлій своїй чистотї, через працюванє затримали ся через цїлий час і ставали чим раз совершеннїйшими й висшими. Те, що в людстві є доброго, завдячуємо передусїм природї, правильному природно-історичному, все витворюючому ходови обставин. А сей хід історії відріжняє в цїлім пливі часу — старанно білу кість від чорної. Так єсть, батечку мій! Не мужик, не куховарки син — дав нам лїтературу, науку, штуку, права, поняте чести й обовязку. Все те завдячує людськість виключно білій кости. Тому отже, з становища природно-історичного, який небудь Собакевич вже з тої причини, що він біла кість, хосеннїйший і морально висший, чим хоч би найлїпший купець, хоч би сей послїдний заклав і пятьнайцять музеїв. І коли я мужикови або синови куховарки не подаю руки й не саджу його з собою за стіл, то збережую сим найлїпше, що є на землї, і сповняю один із найважнїйших законів матери-природи, що веде нас до совершенности...

Рашевич став на місцї розчісуючи свою бороду обома руками; його тїнь, стала на стїнї похожа на ножицї.

— Візьмуть нашу матїр-Росию, — продовжав він, заложивши руки в кишенї й опираючись то на піднятках то на писках. — Хто єї найлїпші люди? Візьміть наших чільних артистів, лїтератів, композиторів... Хто вони? Всї сї, мій дорогенький, були представителї білої кости. Пушкін, Гоголь, Лермонтов, Турґенев, Ґончаров, Толстой — не дячківські дїти!

ліпший консисторский protegé помимо єго ноторичної приналежности до ромуньскої нациї місце руского проповідника або руского катехита яко руский кандидат. Яку користь мають мати ромуньскі вірні з того, що руским мужикам або ученикам буде слово Боже голошене у мові для них незрозумілій, поперекручуваній, передпотовій, сего не можна поняти навіть і при найліпшій воли. Ясною є тут тільки шкода, яка з того виринає в виді закаламученя церковного мира, затроєнє взаємин між вірними ріжних мов та компромітация церковних властий. Таж таке поведенє се звичайне обманьство. Але єго перештемпльовують на геройский подвиг і то з тої причини, щоб поприміщувати поодиноких піклованців.

Наслідком сеї системи, се знеохота та скорумпованє усего духовеньства. Красші елементи, яких число імпозантне, зрезиґновані уступають і попадають в бездільність. Те, що апатия духовеньства що раз збільшує ся, признає воно само, на те скаржить ся клерикальний орґан в кождім числї. Инакше воно й бути не може. Бо хтож схоче з охотою посьвячувати ся духовному станови, коли узглядненє находить тільки спорідненє із якимось із церковних „великих риб“? Хто схоче із самовідреченєм вводити в діло свої сьвященичі і горожаньскі чесноти, коли заслугою вважає ся тільки льокайство, лизуньство та рачкованє в поросї перед могучими? Хочби який сьвященик віддав ся обовязкам свого уряду із найбільшою посьвятою, то він все таки сотрудником і через 20 літ із платнею парубка в сумі 50 злр., хиба що був обережний і оженив ся із сестрінкою котрогось із консисторских совітників. Хочби він і жертвував ся за небесне і земске добро своєї пастви, то мусить марнувати ся в глухих горах, хиба, що із запертєм власного переконаня піде вислугувати ся пануючій клїцї часописними статями або аґітациями. Серед таких обставин затрачують слабші елементи постепенно свою сьвященичу амбіцию. Одні занедбують душпастирство і шукають свого вдоволеня в тім, що словом і письмом виносять сильних міра сего, а їх противників обкидають болотом. В тім напрямі виразно промавляють церковні відзначеня із послїдних часів. В послїдних двох роках іменовано архипресвитерами та ексархами лише тих людий, що без скрупулу сповняли службу членів камарилї. Чим більш простацке їх поведенє тим певнїйші свого відзначеня. Иньші кладуть хрестик на свій ідеалїзм і пускають ся на заробок, стараючи ся видусити із своїх парохіян найвисші оплати за церковні треби. Хочби їх поведенє в тім напрямі було найбільш скандальне, то вже той сам факт, що їх надужитя обговорює ся публично із мотивів самооборони населеня, охоронює їх від відвічальности а запоручує їм похвалу. Так бодай полагоджено цїлий ряд конкретних, до живого обурюючих надужить, які піднесено послїдними роками в соймі. На ті обжалуваня підкріплені фактами відповіла консистория наданєм червоного обойчика! Про якусь нагану не було нїколи й словечка.

В наслїдок наведених обставин зростає у гр. прав. населеня швидко рівнодушність до своєї церкви, а повага духовеньства стало підупадає. Сего процесу не спинило і іменованє теперішного митрополита. Правда, про єго чесноту і добру волю годї сумнївати ся (? *Ред.*) але єго сили є очевидно за слабі. Під зглядом предметовим панує той сам нелад що й давнїйше, в виборі осіб робить ся ті самі надужитя, що і давнїйше. Се єдина річ, що саме ті особи, які митрополит уважає найгіднїйшими, то від них відвертає ся з осоружностию цїла диецезия, а саме ті особи, яких митрополит не терпить, зазнають в диецезиї найбільшої пошани. На всякий случай поступає митрополит стало optima fide та покликує ся на своє переконанє; та переконанє доказує лише, як якась подія у людскім мозку відзеркалює ся, але не те, яка вона є в дійсности. А тут ходить о факти.

Хочби Єго Преосьвященьство було і не знати як переконане про те, що $2 \times 2 = 5$, то в дійсности буде воно все лише 4. Факти стоять у такій суперечности із переконанєм митрополита, що сю противорічність можна лише пояснити витичною суґґестиєю, супроти якої митрополит являє ся безсильним. На всякий случай доказує тота обставина, що воля поодиноких осіб, хоч би вони стояли, Бог зна, як високо, є слабша під системи, та що поправи теперішних нестерпних обставин можна вижидати не лиш по змінї осіб але також по перемінї пануючої тепер абсолютистичної системи.

(Далї буде).

По угорских виборах.

Вчера перепав президент угорского кабінету в виборчім окрузї Міскольч 132 голосами проти кошутівцеви Бізонїя, а рівночасно вручив ґр. Тіса по кабінетній нарадї в цїсарскі згл. королївскі руки димісию цїлого кабінету, пропонуючи на свого наслїдника ґр. Юлїя Андрашого. Єго й покликав вже цїсар на авдиенцию. Про покликанє иньших визначних полїтиків на монаршу авдиенцию, зглядно про королївску подорож до Будапешту, нема поки що нїяких певних вістий.

Димисия Тіси — се лиш конечний вислїд послїдних виборів, які заскочили несподївано полїтичний сьвіт а найбільше таки правительственну лїберальну партию, яка по шумнім відклику до „народного суду“ втратила кількадесять мандатів на користь своїх найзавзятїйших ворогів кошутівців.

Вислїд виборів представляє ся в теперішну хвилю так:

Партия независимости	161
Лїберали	148
Дезиденти	27
Демократи	24
Партия Банфіго	11
Дикі	10
Націонали	7

Пятьох послів вибрано двічи, в тринайцяти округах прийдуть ще тїснїйші вибори. Розуміє ся, що й тут добудуть кошутівцї кілька мандатів, так що будуть мати бодай 10 мандатів більше від лїбералів. Значить ся лїберали, що творили більшість угорского сойму через двайцять кілька лїт, перепали соромно. Тепер на Угорщинї прямо годї утворити новий парляментарний кабінет. Найприроднїйшим був би тут кабінет Кошута. Він і сам не від того. На зборах опозицийних виборців у Міскольч говорив він недавно між иньшим таке: „Як би ми жили в правдиво конституцийній державі, то тепер партия независимости мусїла би прийти до керми в правлїню, а нема по правдї причини, щоби так не стало ся. Партия независимости єсть прецї також конституцийною партиєю, а неправдою єсть, мов би она була противною династиї. Мимо того настало у нас і укріпило ся зовсїм хибне переконанє, мов би Угорщина не лиш не була головною підпорою династиї, але противно єї слабою стороною. Бесїдник висказав гадку, що небавком прийде час, коли той погляд змінить ся основно. — Я — казав Кошут — не гонив нїколи за властию, бо менї ходило лиш о добро вітчини. Коли би однак судьба покликала мене до власти, то я не відтягав би ся з єї принятєм, однак під нїяким услівєм не вирік би ся я своїх засад.“

Та на такий експеремент мабуть нема виглядів. Кошутівцїж є рішучими ворогами дуалїзму. Їхним кличем се самостійна Угорщина, поки що злучена з Австриєю тільки унїєю персональною. Впрочім повинна мати окреме все, навіть митовий округ. Оттому до керми прийде такі кабінет, що стояти ме на становищи Деакової угоди із 1867 р. та буде старати ся найти опору в лїбералах сконсолїдованих із недавними втїкачами дезидентами і Банфістами, яких програми між собою впрочім незвичайно розходять ся. Успіхів такого кабінету, годї предвидїти, та на всякий случай не будуть вони рожеві. Ті, що мають творити соймову більшість себто лїбералів і їх союзників роздїлені ріжними програмами а до того й при послїдній виборчій кампанії вели проти себе завзяту борбу. А проти них виступає одноцїльна опозиция Кошутівців із зглядною більшостию голосів, скріплена заявою довіря угорского народу, до якої зложеня причинив ся й сам Тіса, насильно ломлячи свободу слова у послів. Струна перетягнена — урвала ся, як се було не так давно із ґр. Баденїм, що хотів був дати почути свою „желїзну руку“ усїм австрийским народам.

Розрухи в Росиї.

Вісти з Київа.

Росия зараз — як нам пишуть з Київа під датою 30. I. н. ст. — переживає дуже важний момент. Всї міста і провінциї з напруженою увагою чекають, чим скінчать ся петербургські розрухи. Ждуть од цих розрухів великих здобутків. Багато людий певних, що буде конституция. Куди не підеш, де не повернеш ся, скрізь чути великі подїї. Народ неначе переродив ся і став зовсїм не той, що був. Тепер майже не чути колишних дурних, так званих царистів і прихильників самодержавія. Монархічний і републиканьский дух запанував над Росиєю. По всїх містах наказали бути на поготові військови і, коли почнуть ся розрухи бить „нещадно“, щоб і слїдів не лишилось од бунтовщиків.

В Київі ждуть з дня на день розрухів, скрізь стоїть на поготові військо і їздять козаки з нагайками. Кажуть, арсенал уже застрайкував.

Сьвятополк Мірский уступив.

Заповіданє від давна уступленє кн. Сьвятополка Мірского стало вже довершеним фактом. Із уряду увільнено єго буцїмто для поратованя здоровля. Паном житя і смерти Петербуржан став Трепов, який не добирає в средствах, щоб лиш привернути лад. Арештованя йдуть сотками, таємниця листів перестала істнувати. Окремо тероризує він богатших жидів, взиваючи їх до усмирюваня своїх земляків, а то розрухи приберуть краску антисемітску. А що власти російскі уміють зааранжувати різню жидів — сьвідчить Кишенїв. Страйк у Росиї ще далеко не успокоїв ся. Він перелїтає з одної фабрики до другої, з одного міста до другого. Ось доходять вісти про нові забуреня в Катеринославі, Мітаві, Віндаві, Тифлїсї і т. д.

Польща і Литва.

Розрухи у Варшаві і загалом в країнах польских і литавских тривають дальше і то прибрали дуже грізні форми. В Вільнї, Гомелї, Білостоцї і т. д. У Варшаві борби робітників із військом не переводять ся. Військо допускає ся крайних надужить. Стріляє без нїякої причини. Салдати рабують прохожих і склепи. Тільки у Варшаві населенє поводить ся трохи инакше чим в Петербурзї. Доси поперериванo телеґрафічне получене, знївечено шлях канїскої желїзницї, повбивано чимало салдатів і жандармів, а вчера замордовано варшавского полїцмайстра бр. Нелькіна. Ґубернатор Чертков подав ся до димісиї.

Ще раз про картачі.

Петербурска аґенция телеґрафічна оголосила заяву окремої комісиї військової, котра переводила слїдство в справі звісного стріляня картачами підчас йорданьского торжества дня 29. січня с. р. Комісия переконала ся, що дійсно 17. січня відбувала батерия бриґади артилериї ґвардийскої вправи з шістьма пушками і під проводом офіцира стріляла на поли вправ острими набоями. По скінченю вправ мали капралї після припису вичистити пушки, помастити їх і заложити затички. В другім і третім віддїлї зроблено то, але при першім віддїлї капраль придїлений до тої батериї провізорично не вичистив пушок, лиш заложив затичку. Дня 19. прибули до батериї команданти віддїлів і командант батериї, коли до пушок вже конї запрягано і були

— Ґончаров був купцем, — сказав Маєр.

— І щож! Виїмка потверджує тільки правило. А в прочім про ґеніяльність Ґанчарова мож дуже багацько змагати ся. Але лишаймо імена, а вертаймо до фактів. Щож скажете приміром на такий наглядний факт: як тільки влїз мужик туда, куда його передше не пускали, — в висший сьвіт в науку, в лїтературу, в земство, в суд, то, — пізнаєте самі, передусїм обстала сама природа за найвисші людські права і перша обявила тій клїцї війну. І в самій річи, коли тільки мужик влїз в не свої сани, дак став він киснути, нидїти, сходити з розуму й виродовлювати ся, так що нїгде не трапите тільки гістериків, психічних калїк, чахотників та всяких хворобників, як межи сими голубчиками. Мруть як осїнні мухи. Колиб не се спасаюче вироджуваня, то вже давно не осталоби ся з нашої цивілїзациї каменя на камени, все потер би мужик. Скажете до мене: будьте ласкаві, щож приніс нам до сього часу сей накид? Що приніс з собою мужик? — Рашевич зробив якесь таємниче, налякане лице й говорив далї: Ще нїколи не стояла наша наука й лїтература на такім низькім степени, як тепер. У нинїшних, пане, нї ідей, нї ідеалів, а вся їхня дїяльність просякла одним духом: як би то як найбільше зібрати й з кого би то здерти послїдню сорочку. Всїх тих нинїшних, що видають себе за значних і чесних людий, можете купити за рубля; теперішний інтелїґент відзначає ся именно тою цїхою, що коли з ним говорите, мусите міцно тримати кишеню, а то викраде вам калитку. — Рашевич поморгав очима й засьміяв ся. — Ей Богу, викраде! — проговорив радісно тонким голосом. А моральність? Моральність — яка? — Рашевич поглянув на двері. — Тепер вже не дивують ся, як жінка обкрадає й покидає чоловіка, — щож се, небелиці! Сьогодня, братчику, вже дванайцяти лїтня дївчинка шукає нагоди, щоб достати якогось любовника; і всї веселі шпектакули й „лїтературні вечери“ придумані тільки на те, щоб лекше було ймити якогось богача в свої сїтки й вийти за нього — на отриманя. — Матері продають своїх дочок, а мущин питають майже цїлком отверто, в якій цїнї продають ся їх жінки, і мож навіть поторгувати ся, мій дорогенький!

Маєр, що мовчав через цїлий час і сидїв нерухомо, підняв ся знову з дивана й подивив ся на годинник.

— Даруйте, Павле Ілїчу, — сказав він, — менї вже час домів.

Однак Павло Ілїч, що ще не скінчив говорити, обняв його, і садячи його силоміцю на диван, закляв ся, що не пустить його без вечері. І Маєр сїв знов і слухав, але поглядав вже на Рашевича з непевностю й трівогою, немов би він аж тепер починав його розуміти. Червоні плями виступили на його лицї. І коли конець-кінцем ввійшла горнична й сказала, що панни просять до вечері, зіхнув легко й вийшов перший з кабінету.

(Конець буде).

готові до виїзду. Всї команданти і підофіцири оглядали пушки зверха. Кілька пушок, передовсїм перші і другі поїхали з наложеними затичками на місце, де мали давати сальви. Затички усунено аж на місци. Позаяк пушки набивано без попередного їх вичищеня, прийшов слїпий набій на позабутий в дулї острий набій, що уважають за дуже імовірне, що в дулї першої пушки лишив ся від дня 17. січня картач, уживаний до вправ і в тім станї позістала пушка через два днї в ремізї. При пробі зробленій комісиєю з пять картачів, уживаних до вправ набитих в дуло, підчас їзди випали чотири картачі на землю, а один лишив ся в дулї. Знайдені в снїгу останки картача потверджують здогад, що то був лиш картач уживаний до вправ. Тепер веде комісия нове слїдство, на кого спадає вина за невиконане приписів.

Доля Горкого.

Перше переслухане Горкого мало відбути ся дня 30. м. м. Єго й богато иньших письменників, яких поарештовано, обжаловує правительство за те, що брали удїл в конституованю провізоричного революцийного правительства. Клич „Ратуйте Горкого!“ обнимає в Нїмеччинї що раз ширші круги. Приступають до сего що раз нові товариства лїтературні і артистичні. Посол Бремель зазначив, що для успішности справи треба би заініциювати подібну акцию і між Французами. Бремель вже й звернув ся з тою справою до одного французкого ученого. Італїйский депутований Борґеза звернув ся до всїх своїх товаришів із зазивом, щоб підписали резолюцию, у якій висловить ся бажане, заощадити людскости болючого удару, який єї може досягнути через небезпеку, що грозить Горкому і єго товаришам. Резолюцию підписало вже 60 депутованих. Вручать єї російскому правительству, а колиб през. Тітонї не хотїв приняти резолюциї, то вручать єї прямо російскому амбасадорови. До сеї гуманної акциї прилучив ся і руский клюб парляментарний. Передвчера вислали члени руского клюбу у Відни із приводу зборів в справі ратованя М. Горкого на руки президента клюбу журналїстів цїс. сов. Зінґера та до голови соціяльно-полїтичного товариства ось таку депешу: „Увязнене і задумане брутальне переслїдуване Максима Горкого обурило цїлий сьвіт зовсїм справедливо. Підписані члени руск. клюбу парляментарного, яких 25 міл. земляків стогне під кормигою бюрократичної власти російскої, прилучують ся обурені до краю із щирим серцем до заяв викликаних сею справою.“ *Романчук, Николай Василько, Барвіньский, Яворский, др. Кос, Цігуляк.*

Зачіпка з Анґлїєю.

Офіцияльна Росия, як відомо, найгірше боїть ся й ненавидить Анґлїю — і все спихає на анґлїйску інтриґу. Добачувано єї і в японьскій війнї, хоч відтак Анґлїя, пускаючи свобідно фльоту Рождественьского по нападї на гельских рибаків проявила Росиї прямо велику прислугу. Одначе російске чиновництво очивидячки пре до зачіпки з Анґлїєю. Як лиш появили ся перші обяви російскої революциї, стали російскої власти туманити нарід, що те все дає ся за спонукою й за гроші Японії і Анґлїї. До них пляв також указ Святейш-ого Синода. Плякати із такими обидливими для Анґлїї виводами розлїплено в першій лїнії на мурах Москви. На протест анґлїйского амбасадора Гердіґа оповістки позривано, а ґенералови Ротумови за їх оголошене удїлено нагани. Ґр. Лямсдорф заявив анґл. амбасадорови, що щось подібного вже не повторить ся. Та не минуло богато часу, як подібні недорічні афіші появили ся на мурах Лїбави. І знов запротестував анґлїйский амбасадор, додаючи, що таке поведене поважно загрожує приязним взаєминам обох держав. Ґр. Лямсдорф заявив амбасадорови, що мінїстер справ внутрішних зарядив усунене афішів і ручить за повне безпеченьство ґенерального конзуля і анґлїйскої кольонії в Москві. Розуміеть ся, що усунене оповісток, ще не усунуло устного туманеня народу. Та ось після сего наступила подія, що готова мати поважнїйші наслїдки. Російскі гузари напали на анґлїйских віцеконзулїв в Варшаві і то без нїякої основи. Після „Berl. Ztg.“ була улиця підчас нападу війска на ґенерального конзула А. R. Murray і віцеконзуля M. Saint Claira майже зовсїм пуста і війско не може мати нїякого оправданя, бо не мало нїякої товпи до розгонюваня. Як далеко мож оком засягнути не було видно нїякої ґрупи людий лиш, тут та там стояли цїкаві, що заховували ся зовсїм супокійно. Коли появили ся оба дипльомати, козацкий офіцер дав виразний приказ, аби на них наїхати кіньми. Козаки напали на обох дипльоматів, а один козак зарубав віцеконзуля шаблею по голові. Віцеконзуль упав на землю і єго з тяжкими ранами завезено до шпиталю. Ґенеральний конзуль від удару вивинув ся. Анґлїйский конзуль в Петербурзї зголосив безпроволочно свій протест, але про яку небудь сатисфакцию із боку Росиї не чувати ще й досї. Розуміє ся, що те викликало в Анґлїї велике обурене. „Daily Mail“ жадає, щоб безпроволочно змобілїзувати фльоту і поставити Росиї ultimatum.

Рада державна.

Вівторкове засїдане парляменту розпочало ся наглим внесенем всенїмця пос. Берґера в справі загадочної смерти о. Петрана з Мітенбурґу в горішній Австриї, який закидав свому лат. епископови, що мирував свою власну дитину, а відтак стративши свій уряд по довгих злиднях помер серед дуже загадочних обставин. Єго поховано без секциї, принявши, що він утопив ся сам. Хоч листи писані в дни єго смерти зовсїм не зраджують знеохоти до житя, а на тїлї видно було численні знаки насильства. Бесїдник жадає строгого слїдства в тій справі і запитує, де дїли ся листи, які остали по смерти дената. Управитель мінїстерства справедливости др. Кляйн на підставі актів виказує, що зовсїм не завважано на тїлї бл. п. Петрана знаків насиля і виразно ходило тут о утоплене, чи то з припадку, чи з самоубійства. Тому не було причини до секциї анї до карного слїдства. Бесїдник протестує против атаків на еп. Допельбавера і судейский стан. (Оплески.) Пос. Шляґель полемізує против виводів Берґера і серед гучних оплесків центра звертає ся против тенденциї внесеня, щоби католицке населене горішної Австриї відвернути від єї церковного зверхника. Сеї цїли всенїмцї нїколи не осягнуть. Дискусию замкнено, а записаний до голосу пос. Шумаєр заступає твердженє, що не годило ся закопувати тїла без обдукциї. Як послїдний промовляв пос. Берґер для остаточних виводів, після чого в голосованю відкинено єго нагле внесене 96 голосами против 75. Палата перейшла до дальшої дискусиї над запомоговим законом. Ґенеральний бесїдник pro пос. Ґневош обговорював економічне і полїтичне значінє запомогової акциї, особливо для Галичини, якої нужду представляє у вимовних числах. Крім неврожаю і посухи навістила Галичину правдива пошесть пожарів, тому бесїдник жадає примусового обезпеченя від огня і граду та зниженя тариф для транспорту дахівок. По промові другого ґенерального бесїдника пос. Пражка, референт пос. Генцель підніс, що в наслїдок сего, що від проекту закона запомогового відділено справу рефундациї запомогових фондів, всї сторонництва стоять за сим проектом. Відтак приступлено до подрібної дискусиї і по передискутованю § 1. перервано наради.

Після сего предложив президент кабінету бар. Ґавч зміни й доповненя промислового закону. По дискусиї, яка вивязала ся над видачею судам пос. Герцоґа, порушали ще в запитах до президента палати: пос. Вольф справу угорских виборів, пос. Замер заключене торговельного договору з Нїмеччиною, пос. Пернерсторфер наміри палати панів що до зміни реґуляміну палати послів.

На вівторковім засїданю після переведеня доповняючих виборів до ріжних комісий радила палата дальше над запомоговим предложенем, яке вкінци принято у всїх читанях. При § 3. промовляв пос. Штравхер, підносячи економічний занепад населеня, а передовсїм буковиньского селяньства, серед якого лютує голодовий тиф і пеляґра. Бесїдник взиває в першій мірі о поміч мінїстра рільництва, а відтак звертає увагу на руйноване селян податковою шрубою. Стягане залеглостий переводить ся безмилосердно. А така доля стрінула на 212.000 убогих податників аж 153.000. Се наводить на тих нещасливцїв ще й нові видатки. Правительство повинно зробити сему конець.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 2. грудня 1905.

Санкціонований закон. Цїсар — як оповіщує урядова „Wiener Ztg.“ — санкціонував ухвалений буковиньским соймом законопроект в справі зміни 2. точки другого уступу 1. § закона із 6. лютого 1891, на основі якого змінено деякі постанови закона із 1. червня 1886 про час, в якім не вільно стріляти дичини.

Товариські сходини для попращаня пп. Шпойнаровских уладжує тов. „Руска Школа“ в суботу о 8. годинї в готелю Централь (саля на І. пов.), на які й запрошує усїх пань й панів.

Запрошеня на „Великі вечерницї Бояна“ що відбудуть ся в сали музичного товариства в Чернівцях дня 15. н. ст. лютого вже розіслані. Хто би запрошеня через ошибку в адресованю або ще доси не дістав, зволить звернути ся до писаря товариства В. Сїмовича в Чернівцях ул. Нового Сьвіта ч. 37. — При тім подаємо ще раз до відомости, що стрій для пань вечерковий або народний для панів фрак. — Білети а то по 5 кор. вступ для одної особи, а льожі на 4 особи по 16 кор. можна вже тепер набувати в „Рускій Касї“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. — *Комітет.*

Із тов. укр. студ. „Січ“. В пятницю д. 3. лютого о год. 8. веч. відбуде ся в льокали товариства (ул. Руска ч. 15) відчит т. Івана Галущиньского „Про борбу о єствоване“. Вступ вільний. Гостї пожадані. — За заряд научного кружка *В. Домбровський.*

Іспити зрілости в лютовім речинци будуть відбувати ся в І. ц. к. ґімназиї в часї від 8—9 год., а то першого дня о год. 8. письменні а другого о год. 3. по пол. устні.

Пригадуємо, що вечерницї „Зорі“ відбудуть ся в суботу дня 4. лютого.

Вечерок з танцями уладжують в Серетї дня 4. с. м. в касиновій сали товариства „Руска Бурса“ і „Руска Школа“ в Серетї на дохід Рускої бурси. Стрій для пань візитовий. Цїна карти вступу 2 кор. Наддатки приймають ся з подякою. — За комітет: *А. Малик.*

Стипендиї. В справі наданя одної 100-коронової стипендиї для уч. реальної школи, приналежного до Черновець розписує тутешний маґістрат конкурс із речинцем 18. лютого с. р.

Загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“ в Юрківцях відбудуть ся в 10. год. перед полуд. 5. лютого 1904 в тутешній читальнї з слїдуючим порядком денним: 1. Справоздане старшини за рік 1904. 2. Справоздане касиера за рік 1904. 3. Вибір старшини. 4. Вибір льокалю на читальню. 5. Вільні внесеня. — *Д. Бурак* голова, *Мих. Рудик* касиер.

Звірства російскої поліциї. „Новое Время“ подає текст декларациї зложеної до ґубернїяльного земского збору із приводу нападу поліциї на народний дім в Нижнім Новгородї. „Дня 11. січня вдер ся на вечерок уладжений в тов. наукової помочи в „Народнім Домі“ о 11. год. вечером віддїл поліциї із 70 люда і без нїякого упередженя добув шабель і став атакувати публику, серед якої було богато жінок і шкільної дїтвори; рубано їх шаблями. Бито всїх без розбору, бито тих, що стиснені поліциєю, падали між кріслами, бито і вмлїваючі жінки. Протести одиниць звернені до помічників поліцмайстра, що доводили борбою, остали без наслїдку і остаточно були між публикою побиті, ранені й покалїчені. Бійку отсю, до якої публика, не маючи средств оборони, не дала нїякої причини, уладила поліция не для того, щоб усунути публику із народного дому. Вона мала характер нарочного, з гори обдуманого нападу. Се стверджує й те, що публику бито й на улици отже по опущеню народного дому. Ми низше підписані подаємо наведені події до відома ґубернїяльного земского збору і заносимо протест проти звірского насиля, виконаного над російскими горожанами“. Отсей цїлий розбій уладив поліцмайстер Іґнатев, змовившись із своїм помічником Знаменским. Члени нижногородского клюбу купецкого вичеркнули Іґнатева і 3 листи членів, а більша частина тамошної інтелїґенциї рішила не подавати рук Іґнатеєву, що замазав свої долонї невинною дїточою кровию.

Загальні збори „Каси пожичкової і щадничої“ для громади Вашківцї н. Сер. відбудуть ся 12. лютого 1905 р. о 12. годинї в полудне в льокалях тутешної народної школи. — За старшину *Митро Олар* голова.

„Січ“ у Вителївцї уряджує дня 5. лютого (т. є в недїлю) велику народню забаву получену з танцями, на котру має честь запросити усї доокрестні „Січи“ і інтелїґенцию. Вступ 10 сот. для інтелїґенциї 20 сот. Просимо о численну участь. — *Старшина „Січи“ в Вителївцї.*

Руска Бурса в Серетї удержувала в першім півроку 1904/5 отсих бідних руских учеників. І. ґімназиї в Серетї: 1. Смеречиньского Константина із Садаґури (VI. кл.), 2. Ковцуна Николая із Гропен (V. кл.), 3. Лисняка Віктора із Стацеви (IV. кл.), 4. Руснака Дмитра із Калинївцїв над Черем. (III. кл.), 5. Андрюка Ілярія із Низших Станївцїв (II. кл.), 6. Гливку Евгенія із Рогізної (II. кл.), 7. Кушнїрюка Михайла із Низших Синівцїв (II. кл.), 8. Андрюка Стефана із Низших Синівцїв (I. кл.), 9. Бужака Гарасима із Тарашан (I. кл.), 10. Фелешка Николая із Низших Синівцїв (I. кл.), 11. Ганенчука Ґеорґія із Шербівцїв (I. кл.), 12. Марчука Епіфанія, із Ботушанцї (I. кл.), 13. Захарійчуна Михайла із Низших Синівцїв (I. кл.). Клясифікация першого семестра виказала, що з сих 13 ґімназиястів лише оден дістав двійку, проте виступає з ґімназиї і з бурси. Два ученики виступили з І. кляси перед клясифікациєю, оден з них записав ся до 5. кляси школи нар. а другий зістав ся дома. Бурсаків з добрими успіхами вийшло 10, з чого два а то: Захарічук і Гливка були відзначаючі. II. Крім наведених 13 ґімназиястів удержує бурса ще й 5 учеників з народної школи а то: Мандюка Костя з Шербівцїв, Карличука Николая з Каменки, Кифюка Івана з Неґостини, Кокоячука Василя з Каменки і Кузика Евґенія з Вовчинця. Від 1. лат. січня 1905 провадить педаґоґічно дидактичний надзір над бурсаками молодий учитель пан Володимир Копачук. — *Іля Лакуста* секретар.

Жінки в російскій службі зелїзничій. Число жінок занятих при російских желїзницях на найріжнїйших становищах доходить після найновійших виказів до 22 тисяч. Платня їх є пропорціонально доволї низька; на рік виносить пересїчно 130—135 рублїв. Бухгальтерки побирають 450 рублїв, а будничкі 40 рублїв із вільним помешканем і иньшими незначними додатками.

Надучителька др. медецини. Недавно промував фільозофічний декан берлїньского унїверзитету п. Ґертруду Баймер на доктора медецини. Вона родила ся 1873 р. у сїмї евангелицкого пастора Омеляна в Гогенлїмбурґ у Вестфалїї. 1892 року зробила учительский іспит і одержала місце в Маґдебурґу. Невпинною працею довела відтак до того, що саме підчас послїдного жіночого конґресу в Берлїнї поробила докторскі іспити.

Зима на полудни. В Італїї спала температура незвичайно. В Палермо студено, як нїколи за послїдних 20 лїт. Гори довкола Палермо вкриті снїгами. Снїги впали також у Неаполю й Бріндізі.

НАУКА, ШТУКА І ЛЇТЕРАТУРА.

Нїмецкий театр, що гостить тепер в Чернівцях і захоплює публику своєю знаменитою грою, виставляє дня 2. і 3. лютого Горкого „На Днї“. Дальше виставить по 6. „300 Tage“, „Lore“, „Abschied von Regiment“ і „Sittliche Forderung“.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

В мясниці поручає новости для Пань і Панів.

Вахлярі наймоднїйших виробів з т. зв. перлової шкаралупи з струсевими перами, Marabout, Pointlace, соломкові і з ґази білі в ріжних красках від найдорозших до найдешевших.

Вступ на баль послїдна новість великий вибір.

Рукавички Glacé, шовкові гладкі т. зв. ajour Muskelüre ріжної величини.

Паньчохи і зарукавки шовкові, півшовкові, гладкі, білі і в ріжних модних красках.

Черевики балеві, лякерки, білі Glacé, золоті, Chevreaux з гафтом або без него, цїжемки і півчеревики.

Хусточки до носа шовкові, гладкі, або гафтовані, з батисту полотна в ріжних модних красках.

Капелюхи і краватки, атласові кляки, цилїндри, балеві наймоднїйші краватки.

Мужескі сорочки сальонові, з піковими і шовковими передами, ковнярики, маншети найновійшого рода.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта фабрикатів з фільцу, льодену, у Відни, і Осипа Піхлера і Синів в Ґрацу Борсолїна в Александриї. Найбільший вибір плїшу і т. и. в ріжних фасонах.

Знижені цїни товарів футряних і артикулів зимових.

Футряні боа правдиві перскі, з куни, ласиці, кретові ріжного рода футра медвежі — до того відповідні муфи для дївчат і дїтий. Футряні і суконні шапки, кучми т. зв. Persianer, Sealskin, Nutria як також барети для дївчат і дам ріжної наймоднїйшої сорти.

Вовняні і зимові товари. Правдиве біле систему Єґера, др. Лямана, вовняні калїсони і майтки, рукавички, огрівачі колїн і пульсів, паньчохи, хусточки з Хемілї, вовняні шапочки чепцї для дївчат і дїтий — загортки на колїна до подорожи і т. д.

Конфекция дїточої одїжи, як жакети, плащики до того капузи, ковнярики, все після найновійшої моди.

Товари обувні. Склад американьских черевиків фабрики обуви Антона Чапека у Відни. Найбільший вибір ріжнодної обуви для панів, пан, дїтий. Черевики з Chevreaux Boxcalf, з телячої сатинованої шкіри і т. и. лякери, черевики до ховзаня. Все з найлїпшої сорти. Чоботи фільцові, до польованя, взагалї ріжна обув.

Кальоші і черевики до снїгу найлїпші фабрикати.

Замовленя з провінциї виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, принимаю назад.

Карти їзди до Америки

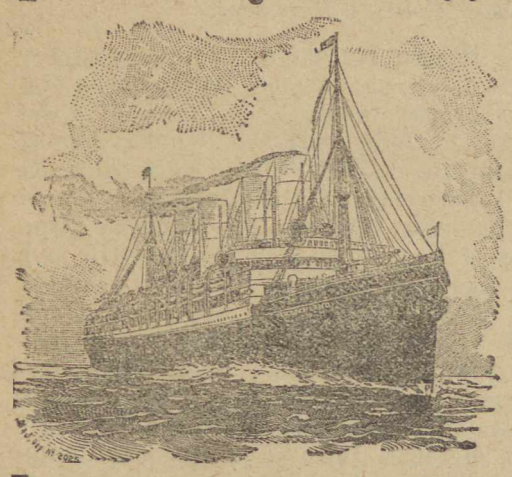

Цїни їзди Гамбурґ—Ню-Йорк:

Поспішний паровець „Deutschland“ їде 6½ дня . . . . . К 212.—

Поспішні парівцї „Moltke“, „Blücher“ і „Hamburg“ їдуть 7—9 день . . . . . К 190.—

Всї иньші поспішні парів. „Postdampfer“ їдуть 10—11 день . . . . . К 166.—

Antwerpen—Kanada . . . . . К 154.—

Hamburg—Buenos Aires . . . . . К 142.—

Близших інформаций що до їзди в Америку, Африку, Східну Азию, як також їзди для розривки по середземнім мори, Орієнтї і т. и. уділяє 66 (5—6)

ґенеральна аґенция лїнії „Гамбурґ-Америка“, в Чернівцях.

Герман Мітельман, улиця Ратушева 11. (Rathausstrasse)

Мінцер і Шехтер

торговля товарів дамскої і мужескої конфекциї

Чернівцї, Ринок

(в забудованю маґістрату) напротив „Буковиньскої Щадницї“.

Найбільший вибір

зимових артикулів як черевиків, капелюхів фільцових зарукавків, боа, шапок і біля, системи Єґера, ковнїриків, маншетів, краваток, рукавичок, паньчіх, перфумів, куфрів до подорожи і т. д.

Найдешевші і сталі цїни.

Фабричний склад 57 (12—12) с. н.

найлїпших петербурских кальошів і черевиків до снїгу для пань, панів і дїтий.

Замовленя з провінциї виконують ся сейчас точно і дешево.

РАМИ до образів і фотоґрафій

до сьвятих і сьвітских образів паспарту і вироби переплетничі найдешевше у

Б. Фальтера

Чернівцї, улиця Почтова ч. 5.

в забудованю біржи побіч готелю Ґотлїба. (4—10)

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

NERVOL

аптика др. Ю. Француза в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і первових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не принимати нїяких „Нервотонів“.

Цїна флякона **80** сот. 10 фляконів (фляшощок) **8** кор. з оплатою і опакованем. — (5—?)

Одинокою дорогою до

КАНАДИ і АМЕРИКИ

є бюро **М. Г. Фрейдберґа** в Антверпії.

Лиш ся переправа надає ся до заморских країв! Ся переправа є найдешевша! Дорога із Черновець до Канади треває 10—12 день!

Кромі нечуваної дешевнї дістають люди науку як їм за морем обходити ся хотївши до лїпшого маєтку прийти, а се є найголовнїйша точка кождого подорожного! В жаднїй переправі не дістають люди сеї науки! Жадайте завчасу проспектів і поучень, і сокотїть ся аби не попасти в злї руки і на злу дорогу, котрою люди їдуть гей худоба! Лиш в сего аґента найдете справедливість і человічество ба й таку раду, котра за морем принесе Вам більшу користь!

Адресуйте до него так: 54 (9—10 п.)

М. Г. Фрейдберґ, Антверпія, Van Leriusstraat. **Belgia.**

Найбільший подив в сьвітї

викликує новий винахід

Годинник кишенковий

анкер сист. Roskopf-Patent який дуже точно ходить і на хвилї дає ся реґульовати в ґравірованих окладинках 2 зр. 50 кр., в чорних оклад 3 зр. 25 кр. Ланцушки никлеві або позолочені з гарною повіскою Compas 0·45 кр. Як не подобає ся, принимаю гроші назад. — На жадане висилаю цїнники годинників, золота, срібла, хіньского срібла, музичних інструментів, складових частий до годинників з 1000 ілюстрациями даром і оплатно. 62 (6—12)

Ф. Пам, Краків

ул. Зелена 3.

Заложений в роцї 1852.

Учебник рільництва

для шкіл рільничих і споріднених закладів а також

до ужитку для практичних рільників

уложив

Евгеній Жуковский

директор школи рільничої на Буковинї практичний рільник.

До набутя в друкарнї тов. „Рускої Ради“ Чернівцї, ул. Петровича ч. 2.

Цїна 4 корон.

При замовленях почтою, належить посилати 30 с. на порто. (—

КУПУЙТЕ

Календар „Рускої Бесїди“

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляю Впов. П. Т. Публику, що я

кромі істнуючого вже мого склепу ювилярского,

в Чернівцях, Ринок ч. 9,

отворив ще

ФІЛІЮ

при улици Паньскій число 15

і удержую там великий склад стїнних, столових і кишенкових годинників, із золота срібла нїклю, стали з преціозними верками. іменно т. зв. „International-Watsch in Schaffhausen“ „Longines“, „Omega“ „Roskopf-Patent“ і богато иньших ріжнородних сорт.

Рівночасно заявляю, що принимаю **нові роботи як і репарациї** ювилерскі, в золотї, сріблї, так в Ринку під ч. 9, як і **прв Паньскій улици ч. 15,** де також ріжнородні замовленя як **хронометри, репитацийні годинники** взагалї **всїлякі старинности** лагоджу як найточнїйше і під ґаранциєю

Надїю ся проте, що Вп. П. Т. Публика як до тепер так і на дальше волить ласкаво мене підпирати, а при закупнї подарунків на різдво або на новий рік, мої склепи не омине, а пересьвідчивши ся о великім виборі товарів, дешевости цїн і тетельній обслузї, вийде зних вдоволена.

Поручаючи ся ласкавим зглядам, пишу ся з поважанем

Кароль Шульц, ювилер і годинникар

63 (8—15) н. с. заприсяжний знаток ц. к. суду.

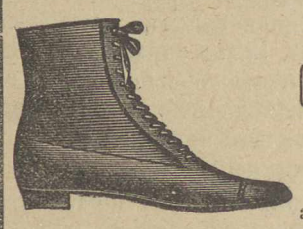

Перша буковиньска

специяльна робітня обуви і ортопедичне заведенє

ІВАНА ДІКА

абсольвента майстерского курсу ц. к. технольоґічного ремесельного музея у Відни, і заприсяженого судового знатока

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновійшого крою для пань, панів і дїтий.

Замовленя виготовляєть ся сейчас з заграничних шкір.

При замовленях з провінциї пожадане, аби прислати з'ужитий черевик на міру.

Чернівцї

ул. Руска II, а Філїя ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“). 7 (—)

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає Іван Захарко.

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.